योऽन्वयो माहकस्तस्य स एनमभिपेदिवान्। स नामैर्बहुशो राजन् सर्व्वतः संवृतो रणे।
दधार सुमहद्रूपमनन्त इव वेगवान्। ततो बहुविधैर्नागैश्छादयामास राक्षसं।
छाद्यमानस्तु नागैः स ध्यात्वा राक्षसपुङ्गवः। सौपर्णं रूपमास्थाय भक्षयामास पन्नगान्। ४०४५
मायया भक्षिते तस्मिन्नन्वये तस्य माहके। विमोहितमिरावन्तमसिना राक्षसोऽवधीत्।
सकुण्डलं समुकुटं पद्मेन्दुसदृशप्रभं। इरावतः शिरो रक्षः पातयामास भूतले।
तस्मिंस्तु निहते वीरे राक्षसेनार्ज्जुनात्मजे। विशोकाः समपद्यन्त धार्त्तराष्ट्राः सराजकाः।
तस्मिन् महति सङ्ग्रामे तादृशे भैरवे पुनः। महान् व्यतिकरो घोरः सेनयोः समपद्यत।
हया गजाः पदातास्च विमिश्रा दन्तिभिर्हताः। रथाश्वा दन्तिनश्चैव पत्तिभिस्तत्र सूदिताः। ४०५०
तथा पत्तिरथौघाश्च हयाश्च बहवो रणे। रथिभिर्निहता राजंस्तव चैषाञ्च सङ्कुले।
अजानन्नर्जुनश्चापि निहतं पुत्रमौरसं। जघान समरे शूरान् राज्ञस्तान् भीष्मरक्षिणः।
तथैव तावका राजन् सृञ्जयाश्च सहस्रशः। जुहुवुः समरे प्राणान्निजघ्नुरितरेतरं।
मुक्तकेशाश्च रथिनश्छिन्नबाह्वसिकार्मुकाः। बाहुभिः समयुध्यन्त समवेताः परस्परं।
तथा मर्म्मातिगैर्भीष्मो निजघान महारथान्। कम्पयन् समरे सेनां पाण्डवानां महाबलः। ४०५५
तेन यौधिष्ठिरे सैन्ये बहवो मानवा हताः। दन्तिनः सादिनश्चैव रथिनोऽथ हयास्तथा।
तत्र भारत भीष्मस्य रणे दृष्ट्वा पराक्रमं। तथैव भीमसेनस्य पार्षतस्य च भारत।
रौद्रमासीत्तथा युद्धं सात्वतस्य च धन्विनः। दृष्ट्वा द्रोणस्य विक्रान्तं पाण्डवान् भयमाविशत्।
एक एव रणे शक्तो हन्तुमस्मान् ससैनिकान्। किं पुनः पृथिवीशूरैर्योधव्रातैः समावृतः।
इत्यब्रुवन्महाराज पार्था द्रोणेन पीडिताः। वर्त्तमाने तथा रौद्रे सङ्ग्रामे भरतर्षभ। ४०६०
उभयोः सेनयोः शूरा नाम्रृष्यन्त परस्परं। आविष्टा इव युध्यन्ते रक्षोभूतैर्महाबलाः।
तावकाः पाण्डवेयाश्च संरब्धास्तात धन्विनः। न स्म पश्यामहे कश्चिद्यः प्राणान् परिरक्षति।
सङ्ग्रामे दैत्यसङ्काशे तस्मिन् वीरवरक्षये।
इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्व्वणि भीष्मवधपर्व्वणि इरावद्वधे एकनवतोऽध्यायः॥ ९१ ॥
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ इरावन्तन्तु निहतं श्रुत्वा पार्था महाबलाः। सङ्ग्रामे यदकुर्व्वन्त तन्ममाचक्ष्व सञ्जय।
॥ सञ्जय उवाच ॥ इरावन्तन्तु निहतं सङ्ग्रामे वीक्ष्य राक्षसः। व्यनदत् सुमहानादं भैमसेनिर्घटोत्कचः। ४०६५
नदतस्तस्य शब्देन पृथिवी सागराम्बरा। सपर्व्वतवना राजंश्चचाल सुभृशं तदा।
अन्तरीक्षं दिशश्चैव सर्व्वास्च प्रदिशस्तथा। तं श्रुत्वा सुमहानादं तस्य सैन्यस्य भारत।
ऊरुस्तम्भः समभवद्वेपथुः खेद एव च। सर्व्व एव च राजेन्द्र तावका दीनचेतसः।
सर्पवत् समवेष्टन्त सिंहाद्भीता गजा इव। निनदन् सुमहानादं निर्घातमिव राक्षसः।
ज्वलितं शूलमुद्यम्य रूपं कृत्वा विभीषणं। नानाप्रहरणैर्घोरैर्वृतो राक्षसपुङ्गवैः। ४०७०
आजगाम सुसंक्रुद्धः कालान्तकयमोपमः। तमापतन्तं सम्प्रेक्ष्य संक्रुद्धं भीमदर्शनं।